

Ιωάννα Ρίζου*

Τις τελευταίες μέρες πληθαίνουν οι φωνές για την καθιέρωση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στους φοιτητικούς συλλόγους, σε αντιστοιχία με παρόμοιες μεταρρυθμίσεις στον συνδικαλιστικό νόμο που προωθεί το υπουργείο εργασίας για τα συνδικάτα. Παίρνοντας την σκυτάλη από το έντεχνα σκηνοθετημένο περιβάλλον βίας και ανομίας στα ελληνικά πανεπιστήμια που προωθούν σύσσωμα τα καθεστωτικά Μ.Μ.Ε., πλέον έρχονται και οι “σύγχρονες δημοκρατικές” προτάσεις, που θα απελευθερώσουν τις “καταπιεζόμενες πλειοψηφίες” από τις “βίαιες μειοψηφίες”. Μάλιστα την τιμητική τους έχουν και οι παρουσιάσεις των αποφάσεων δύο φοιτητικών συλλόγων πανελλαδικά που υιοθέτησαν τις προτάσεις για ηλεκτρονική ψηφοφορία με πρωτοσέλιδες αναφορές στην Καθημερινή, αφιερώματα στον Σκάι και αλλού.

Αν ξεφύγουμε για λίγο όμως από τον παραμορφωτικό φακό της κυρίαρχης προπαγάνδας και την πλύση εγκεφάλου των καθεστωτικών ΜΜΕ που είναι χαρακτηριστικό ότι με εξαιρετικά μεγάλη επιμέλεια έχει καταφέρει είτε να αποκρύψει είτε να συκοφαντήσει τις μαζικές διαδικασίες του φοιτητικού κινήματος έως τώρα, προβάλλει αμείλικτο ένα ερώτημα. Για ποιο λόγο - στις περισσότερες περιπτώσεις - σε μια συνέλευση σχολής, σε ένα σωματείο, σε μια λαϊκή συνέλευση γειτονιάς, σε έναν πολιτιστικό σύλλογο και σε οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη ανοιχτή αμεσοδημοκρατική διαδικασία ηγεμονεύουν οι ιδέες και τα πολιτικά πλαίσια ριζοσπαστικών δυνάμεων; Το βασικό επιχείρημα της άρχουσας τάξης είναι ότι η “κόκκινη τρομοκρατία” της αριστεράς έχει μετατρέψει τα πανεπιστήμια σε περικλειστές ζώνες μόνιμης βίας, όπου η σιωπηρή πλειοψηφία φιμώνεται και για αυτό θριαμβεύουν οι κατά τ’ άλλα περιθωριακές δυνάμεις της αριστεράς. Αυτή η σαθρή επιχειρηματολογία μπορεί να θριαμβεύσει σε ένα τηλεοπτικό πάνελ, λόγω και της πλήρους απουσίας οποιoδήποτε αντιλόγου, όμως δεν μπορεί πραγματικά να αντέξει σε σοβαρή κριτική. Τι συμβαίνει επομένως;

Όπως μας θυμίζει ο Μαρξ η κυρίαρχη ιδεολογία είναι η ιδεολογία της κυρίαρχης τάξης. Στην βάση της εδράζεται η θεμελιώδης αντιστροφή της πραγματικότητας ώστε αυτή να μπορεί να προβάλλει το ιδιωτικό συμφέρον μιας χούφτας εκμεταλλευτών ως το καθολικό συμφέρον της κοινωνίας. Η οικονομική ελευθερία του κεφαλαίου μεταμφιέζεται με το πολύ ελκυστικότερο πέπλο γενικά και αόριστα της

ελευθερίας. Φυσικά για ποια ελευθερία και ποια δημοκρατία τολμάνε να μιλάνε οι εκπρόσωποι ενός συστήματος εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, καταπίεσης κάθε διαφορετικής φωνής και υποθήκευσης του μέλλοντος της ανθρωπότητας είτε δια της περιβαλλοντικής είτε δια της πολεμικής καταστροφής; Και όμως, δια της παντοκρατορίας τους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στους θεσμούς της εκπαίδευσης, δια του μονοπωλίου τους στα μέσα παραγωγής, αλλά και στην χρήση της βίας -όπως μας θύμισε πρόσφατα ο Βορίδης- οι ιδέες και οι ανάγκες του 0,01% εμπεδώνονται στο 99,99% ως δικές του.

Απέναντι σε αυτή την λογική, σε κάθε γενική συνέλευση φοιτητικού συλλόγου, σε κάθε συνέλευση εργατικού σωματείου σε κάθε πρωτόλεια διαδικασία βάσης των πολλών, εκεί που οι άνθρωποι συνέρχονται ελεύθερα, οικειοθελώς και ισότιμα, με κινητήρια δύναμη τις ανάγκες τους, εκεί όπου αμφισβητείται και υπονομεύεται το μονοπώλιο της άρχουσας τάξης σε όλα τα επίπεδα, εκεί αλλάζουν οι όροι του παιχνιδιού. Εκεί όπου οι μάζες έρχονται αντιμέτωπες με τους πραγματικούς υλικούς όρους της ζωής τους, η μέχρι πρότινος αντεστραμμένη οπτική του κόσμου αναποδογυρίζεται, και ο ίδιος ο άνθρωπος στέκεται με τα πόδια του στο έδαφος και με το κεφάλι προς τον ουρανό. Γι' αυτό και οι πάσης φύσεως εκπρόσωποι των κυρίαρχων ιδεών αρνούνται μετά βδελυγμίας να βρεθούν σε οποιοδήποτε πεδίο διαλόγου όπου οι κανόνες του παιχνιδιού δεν θα είναι εκ των προτέρων στημένοι. Για αυτό και η πρώτη στις εκλογές ΔΑΠ-ΝΔΦΚ αναζητείται με το κιάλι στις περισσότερες συνελεύσεις των φοιτητικών συλλόγων, και για αυτό η εργατική αριστοκρατία στις περισσότερες περιπτώσεις ηγεμονεύει δια της νοθείας και των "μαγειρεμάτων" στις εκλογές των σωματείων.

Το πρώτο και το κυριότερο επομένως επιχείρημα ενάντια στην ηλεκτρονική ψηφοφορία είναι ότι ένα τέτοιο μοντέλο παρά τις δάφνες "δημοκρατικότητας" που επικαλείται, επί της ουσίας ενισχύει την παθητική παρακολούθηση έναντι της ενεργητικής συμμετοχής. Η άμεση δημοκρατία που μπορεί να υπάρχει στο επίπεδο ενός φοιτητικού συλλόγου, εκεί όπου ένα δοσμένο σώμα όπου γνωρίζει ο ένας τον άλλον, που δρουν και κρίνουν την δράση του καθενός, που συγκροτούν συλλογικότητα δηλαδή, συγκεντρώνεται, συζητάει και εν τέλει αποφασίζει, αντικαθίσταται από την αλλοτριωμένη μορφή της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Από την ομορφιά και την ζωντάνια της συλλογικής αναζήτησης και διεκδίκησης δηλαδή, μεταβαίνουμε στην αποξενωμένη μορφή όπου ο κάθε ένας και η κάθε μια μοναχικά πίσω από την οθόνη του υπολογιστή ή του κινητού του, "αποφασίζει" για την ζωή του.

Παράλληλα, η ζωντανή πολιτική και ιδεολογική ζύμωση και αντιπαράθεση, η δυνατότητα να αναπτύξεις τα επιχειρήματα σου αλλά και να ακούσεις και την άλλη άποψη, αντικαθίσταται από την οχύρωση πίσω από πλαστά δίπολα, και την πόλωση γύρω από περιοριστικές επιλογές, "ναι ή όχι". Βέβαια οι ίδιες οι συνελεύσεις του φοιτητικού κινήματος το τελευταίο διάστημα, και ο πλούσιος διάλογος που αναπτύσσουν υπερβαίνουν κατά πολύ την φτωχή επιχειρηματολογία των κονδυλοφόρων της κυβέρνησης.

Το δίπολο δεν είναι γενικά και αόριστα ανοιχτή ή κλειστή σχολή. Δεν είναι κατάληψη ή μη κατάληψη. Τίθεται το δίλημμα κατά πόσο οι ανάγκες και τα όνειρα της σπουδάζουσας νεολαίας, θα μπορέσουν να ξεφύγουν από τον στενό κορσέ της πολιτικής της κυβέρνησης, του κεφαλαίου και της Ε.Ε., είτε θα εγκλωβιστούν σε χαμηλές πτήσεις εντός των σημερινών ορίων, είτε ακόμη και θα συμπορευτούν ανοιχτά με την κυρίαρχη πολιτική όπως εκφράζουν οι καθεστωτικές δυνάμεις ΔΑΠ-ΠΑΣΠ.

Μάλιστα ακριβώς επειδή το εύρος του προβληματισμού είναι τόσο μεγάλο, για αυτό τον λόγο αναπτύσσονται και αρκετές "γκρίζες ζώνες" όπως φοιτητές που μπορεί να ψηφίζουν ανοιχτή σχολή με βαριά καρδιά, τρομοκρατημένοι από την κυρίαρχη προπαγάνδα περί χαμένων εξαμήνων κτλ. Η προώθηση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας δεν αναπτύσσει αυτούς τους προβληματισμούς αλλά αντίθετα επιδιώκει να τους ευνουχίσει εξ αρχής. Πολύ περισσότερο επιδιώκει να απαγορεύσει εκείνο το πεδίο όπου η εργατική πολιτική μπορεί να αναπνεύσει, να αναπτυχθεί και εν δυνάμει να αλλάξει τους συσχετισμούς.

Όσο δε για τα επιχειρήματα περί αδιαφάνειας και διαβλητότητας των σημερινών διαδικασιών του

φοιτητικού κινήματος, θυμηδία προκαλεί μόνο και μόνο η ανάμνηση του μπάχαλου που είχε δημιουργηθεί στις ηλεκτρονικές εκλογές για την ανάδειξη του προέδρου της Ν.Δ. που οδήγησε και στην αναβολή τους. Πολύ πιο σοβαρά βέβαια είναι τα ζητήματα που ανοίγουν σχετικά με το προφανές φακέλωμα των πολιτικών προτιμήσεων όλων των μελών των φοιτητικών συλλόγων, κάτι που σε συνδυασμό με το σημερινό δόγμα “Νόμος και Τάξη” περισσότερο παραπέμπει σε αναβίωση του σπουδαστικού της ασφάλειας.

Εν τέλει καμία δουλειά δεν έχει το κράτος και οι μηχανισμοί του να αναμειγνύονται σε αυτές τις διαδικασίες. Τα άμεσα μαζικά όργανα του κινήματος πρέπει να είναι ανεξάρτητα από τις μορφές και τους μηχανισμούς άσκησης της κρατικής και αστικής πολιτικής και τους φορείς της, κάτι που αποτελεί κατάκτηση του ίδιου του φοιτητικού κινήματος. Οι φοιτητικές εκλογές από την «ενοχλητική μεταπολίτευση» και έπειτα, είναι η μοναδική διαδικασία μαζικού φορέα που διεξάγεται αποκλειστικά υπ’ ευθύνη των ίδιων των άμεσα εμπλεκόμενων χωρίς καμία εμπλοκή του κράτους, π.χ. μέσω δικαστικών αντιπροσώπων.

Σε τελική ανάλυση αυτό που ξεχειλίζει είναι η υποκρισία όλων αυτών που κόπτονται για την δήθεν επαναφορά της δημοκρατίας στα ελληνικά πανεπιστήμια. Από που και ως που να μιλήσουν για δημοκρατία, οι εκπρόσωποι ενός ολοκληρωτικού κράτους με κοινοβουλευτικό μανδύα; Αυτοί που στην πρώτη ευκαιρία καταπατούν την δημοκρατική έκφραση του λαού όταν δεν τους συμφέρει όπως εδώ στο δημοψήφισμα ή πρόσφατα στην Καταλονία; Αυτοί που κυβερνάνε με την σιδερένια μπότα της καταστολής, και μάλιστα όπως ο αντιπρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος Άδωνις Γ. ονειρεύονται να γίνουμε “Γαλλία” με ανελέητο ξύλο, απώλεια ζωτικών οργάνων, μέχρι και θανάτους;

Πίσω από τα “μαθήματα δημοκρατίας” κρύβεται η βαθιά ριζωμένη έχθρα της αστικής τάξης στην Ελλάδα σχετικά με την “ανορθογραφία” του ελληνικού πανεπιστημίου. Μια ανορθογραφία που εξασφάλιζε – όχι χωρίς αντιφάσεις – την σχετικά μαζική είσοδο των παιδιών των λαϊκών οικογενειών στα πανεπιστήμια, την μέχρι πρότινος πρόσβαση σε αξιοπρεπή μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα, αλλά και την ύπαρξη ενός μαζικού χώρου αμφισβήτησης, ριζοσπαστικοποίησης, πολιτικής και πολιτιστικής αναζήτησης όπως άλλωστε οφείλει να είναι κάθε πραγματικός εκπαιδευτικός χώρος. Αυτό είναι που θέλουν να καταργήσουν και σε αυτό θα φάνε και τα μούτρα τους!

*φοιτήτρια Νομικής, μέλος της ΕΑΑΚ και της ν.Κ.Α.

Πηγή: [PRIN](#)